

טיב הקהילה

פרשת ואתחנן

ו"א מנחם-אב תש"פ

המנונים לפי אופק דרושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג 7:01
מוצ"ש"ק 8:16
ר"ת 8:47

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש"א א' 8:29 | סוק"ת א' 9:54
סוק"ש"ב ב' 9:20 | סוק"ת ב' 10:28

המנונים לפי שיעור קיץ

גיליון מס':

526

טיב המערכת

ושבת עד ד'

המדרש מספר: כי בשעה שבקשו שונאי ישראל להיכנס להר הבית, פחדו להיכנס, ולכן אמרו שיכנס קודם אחד מישראל, אבל לא היה נמצא שום יהודי שיכנס להיכנס, עמדו הרומאים והבטיחו כי מי שיכנס יוכל לקחת לעצמו איזה חפץ שירצה, אז קם פורק עול אחד ויוסף משיטא שמו ונכנס בליהמ"ק, והנה כעבור דקות ספורות יצא ובידו הוא נושא את המנונה הטהורה, כשראו הרומאים את המנונה אמרו, 'איך דרכו של הדיוט להשתמש בזו', כנס שוב וקח לך דבר אחר, אך באותו רגע התחרט יוסף משיטא על מעשהו, ולא רצה להיכנס שוב, הבטיחו לו פטור מתשלום מס במשך שלש שנים, גם אז סירב יוסף ואמר 'לא די לי שהכעסתי את בוראי פעם אחת אכעיסנו פעם שניה?' לקחוהו הרומאים וסרו אותו ביסורים קשים והוא היה צועק ואומר 'אי לי שהכעסתי את בוראי עד שיצאה נשמתו, יצאה בת קול ואמרה 'יש קונה עולמו בשעה אחת'.

משה רבנו אומר לישראל, 'בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבתי עד ד' אלוקיך', הדיינו שאפילו יהודי שיהיה באיזה מצב שיהיה והוא חוזר בתשובה באמת, הקב"ה מקבל את תשובתו, ואפילו אם תשובתו היא רק מתוך הדחק, כי הוא לא יכול לסבול את הצרות והקשיים העוברים עליו, 'בצר לך', בכל זאת מקבל השי"ת את תשובתו. אמנם חלפו ימי בין המצרים, אבל ידוע הוא שעניינו של חודש אב הוא ההכנה לתשובה ולימי הדין, כמו שמרומז בשמו: א"ב - ר"ת אלו"ב ב"א, ובעת הזאת כשמגיע זמן התשובה, לפעמים מתחיל אדם לחשוב שהקב"ה אינו רוצה את תשובתו ח"ו, משום שהוא חוזר בתשובה רק כי הוא מפחד מהדין, או בגלל צרותיו שעלו למעלה ראש ואינו יכול עוד לסובלם, אבל האמת היא כי לפעמים הסיבה שהשי"ת שולח לאדם יסורים היא כדי שישבו בתשובה, ואם אדם חוזר בתשובה באמת ובלב שלם ועוזב את מעשיו הרעים, אזי הקב"ה מקבל מיד את תשובתו וסולח לו על כל עונותיו.

(ק"פ ט"ב תורה-אחזק)

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

באו שערינו בתודה

אלא שתפילה זו נובעת גם מהודאה, כי מכו ההכרה שה' הוא ממציא את כל המציאות, מזה באה לו תפילתו לבקש ממנו שיוסיף ויתן לו את כל צרכיו טוב במילוי וברוח גדול, כפי שמברכים בברכת המזון וקפוינו תהיה תמיד לא חסר לנו ולא יחסר לנו מן העולם ועד, בעבור שמו תהיה הרי שמכח ההודיה באים לידי תפילה.

שבע יפול צדיק וקם

גם אם התפלל ולא נענה בל יתייאש וישבר בעצמו - בהרגשות שאינו שווה מאומה כלפי שמיא, עד שאין ח"ו חשיבות לתפילתו, אלא אדרבה יתאמץ יותר בעבודת ה' ובל ישגיח אם יש שר לפעולתו, אלא כעבד לפני אדונו, כאשר ראינו גבי משה רבינו שמוכיח את בני ישראל - 'ויתעבר ה' פי למענכם ולא שמע אלי, ויאמר ה' אלי רבי לך אל-תוסף דבר אלי עוד בדרך תהי', הרי שגילה להם שלא קיבל הקב"ה את תפילתו בגללם, יען שהכשילו אותו בעוון מי מריבה, ולא זו בלבד אלא אף נאמר לו שלא יוסיף ויתפלל עוד.

הרי אף שהתפלל חמש מאות וחמש עשרה תפילות ולא נענה, רק ניתנה לו הזכות לעלות אל ההר ולראות את הארץ בלא להיכנס אליה, עם זאת לא נשבר ליבו בקרבו, והמשיך בעבודתו עד יומו האחרון עלי אדמות בלא שאילות וקושיות.

מזה נראה לעצמנו מוסר השכל, הגם שיש תפילות שאינם מתקבלים תיכף לתפילתה, אך בל לנו להישר ולחשוב מחשבות אוון שאיננו ראויים וחשובים לפני המקום, אלא תפקידנו הוא להמשיך ולהתפלל שוב ושוב, עד בוא עת ישועתנו וקבלת תפילתנו ברחמים וברצון, בבוא הזמן הקצוב והמיועד לפקידתנו וגאולתנו השלימה.

פני משה כפני החמה

משה רבינו אכן נשאר בסופו של דבר במדבר, כפי אשר עלה בדעת עליון להיותו שם - גי'שם ה'לקח מן חוקי ספן - כבר מששת ימי בראשית הוכן לו מקום קבורתו בהר נבו, אולם נצטוו להכתיר אחריו את יהושע בן נון להמשיך בהנהגת העידה אשר יוליכם ואשר יביאם ולא ישארו כצאן אשר אין להם רועה, לפיכך נאמר לו 'וצו את יהושע ותקדו ואמרתו הרי אף שהוא עצמו לא יעבור - אלא תלמידו יכניסם לארץ כמאמר 'פי-יהוא יעבר לפני העם תהי והוא יגדיל אותם' ואילו משה רבינו רק יראנו כדכתיב 'את-הארץ אשר תראה, אך עם כל זאת לא נמנע מלהמליכו בלב שלם.

ממעשה זה נלמד מוסר השכל נפלא כמה מידות טובות גלומים בפעולה זו, שהרי למרות הידיעה שכלתה מלכותו ואינו נכנס בעצמו לארץ ישראל, עם כל זה הכתיר את תלמידו ומשרתו אחריו במאור פנים ובנפש חפיצה ואף השפיע מעליו את הודו, כאשר נצטוו מפי הגבורה 'ונתתה סהודך עליו למען ישמעו כל-עדת בני ישראל וכדאיתא בגמרא: 'פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה', כך שהלבנה מקבלת את אורה מהשמש המקרינה עליה מאור זיווה, כך האיר משה רבינו על תלמידו יהושע שלא מש הימנו מתוך האוהל. וממנו ניקח דרך חיים להתנהג בעין טובה לזולת ולשמוח בשמחתו בשלימות.

תפילותיו המרובות כמנין 'ואתחנן' שהתפלל משה רבינו, מלמדת אותנו את הדרך בו נבקש את צרכינו ומשאלותינו מאת הבורא, והוא - כי לא נבוא מיד אל בוראנו בבקשה ובתחינה ולבקש מלפניו שימלא את חסרונו ובקשתינו, אלא כך היא הדרך - שנפתח בהודאה על העבר ובשבח על כל הטובה שעשה עמנו הבורא, ורק אחר כך נבקש את החסר לנו.

הודאה על העבר

זה הדבר נלמד ממשה רבינו עליו השלום אשר ביקש והפציר, הרבה והתחנן, עד שיתן לו הקב"ה אפשרות ורשות להיכנס לארץ, הוא היה חפץ מאוד כי בעל היכולת יבטל את שבועתו וגזירתו לבלתי יכנס ארצה, אך לא התחיל תיכף בתפילה ותחנונים על זה, אלא התחיל בדברי שבח והודיה לשמו הגדול, ובהפלגת גדלותו הנורא באמרו 'אתה גדולת להראות את-עברך את-גדלך ואת-ידך תתוק, אשר מי-אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשך וכבורחך', רק אחר כך המשיך וביקש את בקשתו הנודע 'אעברה נא ואראה את-הארץ הפורכה אשר פערך תרדן תהי הפוכה תהי ותלכון'.

כי הפותח את תפילתו תיכף ומיד בתביעת צרכיו בלא שיודה לפניו, הרי הוא גורם שיבדקו בשמים ממעל אחרי מעשיו, האם הגון וכשר הוא ומן הראוי שימלאו בעדו את חפציו ומשאלותיו, והיה אם ח"ו אינו ראוי לכך אזי מעורר עליו שיעשו הי"פ בקשתו - כאשר פירשו חז"ל על 'עיון תפילה', ברם לא כן הדבר כאשר מתחיל בדברי הודיה ורק אחר כך תובע את צרכיו אזי פותח שערי רחמים ורצון, וגורם שישתלשל ויתפשט השפע בעבורו, אף אין מקטרגים על תפילתו - מאחר שבאה עם הודאה, מי יחפוץ למנוע את ההודאה להיכנס לפני הבורא.

נמצאנו למידים את גדל כוחו של ההודאה, כאשר תחזינה עינינו את הסדר האין תיקנו אנשי כנסת הגדולה את סדר התפילה, בהקדימם את ברכת השחר והמצוות תיכף בהתחלת היום כאשר ממשכים במזמורי שבח ותהילה בסדר פסוקי דמרה, והגדילו בברכות קריאת שמע הן לפנינה והן לאחריה שהם כולם מלאים בשבח, אף תפילת העמידה פותחת ומסיימת בברכות של הלל והודאה - כי אכן ההודיה חשובה עד למאוד ובשעריה נכנסים אל התפילה, ואף זוכים להענות יותר דרכה.

אין להם שיעור

חידוש נוסף יש בהודאה מה שאין כן בתפילה, שבמידה שאין לו לאדם מה לבקש אזי ישב בדד וידום מלהתפלל, אך לא כן בהודאה שאין שיעור וחקר וכמה שניתן להודות על העבר ואף על העתיד כפי שנקבע בסדר הזמירות (ליל שבת) 'מו'דה אני לפניך על כל תיקור אשר עשית עמי ואשר אתה עשית לעשות עמי'. לא זו בלבד, אלא אף מי שיש לו מזונותיו מוכנים לפניו, נפסק בשו"ע כי עדיין מוטל עליו החיוב להתפלל שיהיו מזונותיו מצויין לו בכבוד - למרות שלפי הנראה אין צורך בתפילה זו מאחר שמזונו ערוך כבר ומוכן לגד עניו, אם כן תפילה זו למה לי.

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

נחמו נחמו עמי

השי"ת הקדים את הנחמה לפורענות

דבר פלא הנו מוצאים בדברי נחמתו של הנביא ישעיה, כל מי שבקי אפילו מעט בסדר דברי הימים, יודע היטב שתקופת נבואתו של הנביא ישעיה היה לפחות מאה ועשר שנים לפני זמן החורבן, ונמצאת אומר, שבעוד והבית הגדול והקדוש בנוי היה ועומד על תילו, ישראל עדיין שרויים על אדמתם בשלום ושלוח, וכבר מתנבא הנביא דברי נחמה וריצוי לישראל על הצרות שיעברו עליהם לאחר החורבן, מפייסם בדברים, על אף שבעתיד יעברו עליהם צרות ויסורים וישתו את כוס התרעלה עד תומה, מכל מקום יש להם להתחזק באמונת אומן שעוד יבוא היום ויטיב להם שבעתיים מן הטובה שיש להם עכשיו.

מן התבוננות בכך אנו מוצאים חיזוק עצום, אפילו שחטאו ישראל בעוונות ופשעים, ומצד מעשיהם היו ראויים לעונש ופורענות קשה, מכל מקום לא העניש אותם הקב"ה בטרם הודיע להם - מאות שנים מקודם לחורבן - כי לאחר כל הפורעניות סופם תקוה וישועה, והוא כדרך שאמר בגמרא (מגילה יג): 'אין הקב"ה מכה את ישראל אלא אם כן בורא להם רפואה תחילה'.

כמו כן רואים אנו מכאן, עד כמה חשוב לפני הקב"ה עניין הנחמה שמנחמים את בני ישראל, עד כדי כך, שהקדים הקב"ה את הנחמה זה עידן ועידנים מלפני שצמחה להם הרעה, כי באמת, רק דברי נחמות הללו מחזיקים את בני ישראל בתוך הגלויות והיסורים שעוברים עליהם, התקווה והצפייה לטוב העתידי ולהתגשמות דברי הנביאים בפועל ממש, הם אלו שנותנים לנו את היכולת להתגבר על כל הקשיים והמהמורות שפוגשים אותנו במשך שנות הגלות האימויות, וכפי שאנו אומרים בתפילה 'כי לישועתך קוינו כל היום ומצפים לישועה'.

וכשם שנוכחים הדברים לגבי הגלות הכללית של כל עם ישראל, כך הוא נוגע גם בפרטיות, הרי כל אחד ואחד עובר במשך ימי חייו תקופות שהם יותר קשות, ופעמים שנדמה לו לאדם שנקלע לצרה ממנה לא ימלט עד עולם, גם בשעה קשה זאת צריכים אנו לדעת, כי כל מה שישנו בכלל ישנו גם בפרט, וכמו שבגלות הכללית מובטחים אנו שבסופו של דבר יוושע, כך גם כל אחד בגלות הפרטית שלו בסופו של דבר יראה נחמה.

יסורים של רגע אחד יש בכוח לשאת

והנה, על אף שהרבה פעמים דומה שארכה לנו השעה ואין קץ לימי הרעה, בכל זאת יש לנו להתחזק ולהתגבר ולדעת שלא לעולם צרה, וישועה ה' כהרף עין, ועובדה נוראה מסופר בעניין זה על הרה"ק רבי יצחק אייזיק קאליב ז"ע, וממנו יכול כל אחד לקחת חיזוק בכל מצב שלא יהיה.

הרה"ק קאליב ידוע היה כל ימיו כבעל יסורים גדולים, הוא סבל את מכאובי העם וחוליייהם נשא, פעם הגיע אליו לבקרו בחוליו רופא נכרי שאינו מבני ברית, לאחר שראה במו עיניו את מכאוביו הנוראים, לא יכל לכבש את רוחו ופליאתו, הוא אמר לרבי אייזיקל שלפי דעתו אינו יכול להבין כיצד הוא מחזיק מעמד עם כאלו יסורים, אנשים אחרים, אם היו סובלים כמוהו, כבר מזמן היו מתמוטטים.

ענה לו הצדיק באופן שאפילו אותו ערל נבער מדעת היה יכול להבין, הוא הסביר לו שכה איתנה אמונתו בהשי"ת, עד שמאמין באמונה שלימה בהבורא יתברך שמו שברגע כמימרא יכול להסיר ממנו את כל יסוריו וחולאיו האימים, ואם כן - ממשך הצדיק - לא נותר לו להתייסר אלא עוד רגע אחד בלבד, שהרי ברגע הבאה כבר יטלם השי"ת, ו! רגע בודד עוד מסוגל כל אחד לשאת יסורים כאלו.

ברגע קטן עזבתוך וברחמים גדולים אקבצך

אולם העיקר הוא באמת להתחזק תמיד ולצפות לישועת השי"ת שתבוא כהרף עין, שזהו גודל מעלת הנחמה, שהוא מצייני לעינינו כבר עתה בעיצומה של הגלות הנוראה את חזון אחרית הימים, צא וראה בדברי הנביאים המנחמים שמלאים מן אן זן בתיאורים משובשי עין ונפש על הזמנים העתידיים לבוא, עד כמה יוטב לנו באותם הימים אשר ישוב ה' אל ציון, כיצד תיראה בית הבחירה בתפארתו, והיאך תתפאר ותתרומם ירושלים עיר הקודש יפה נוף ממש כל הארץ, הכל יהיה אחרת לגמרי ממה שאנו יודעים היום, כבוד השי"ת יתגלה בעולם באופן שאיננו יכולים להעלות על הדעת כלל וכלל. הישועה שתהיה לעתיד לבוא לא תהיה רק ביחס לתקופת הגלות הנוראה, אלא עוד יעלה במעלתו עשרות מונים אפילו על הזמנים שבו היו שרויים ישראל על אדמתם ובית המקדש היה בנוי על מכון, למעלה למעלה מכל מה שאנו יודעים ומכירים, ישועה באופן שלמעלה מדרך הטבע ולמעלה מן המשוער.

ואם חפצים אנו לעבור בשלום את הימים הקשים שאנו נמצאים בתוכה, אין לנו אלא להרבות את העסק בדברי הנחמה, ולצייר תמיד בעיני רוחנו כיצד תיראה הישועה לעתיד לבוא, ציורים אלו יתנו לנו את הכח והעוז להתגבר על כל געגוע ומכשול, לדעת שעוד רגע קט ואנו שבים לירושלים.

זהו מה שעשו בני ישראל בכל הדורות, הם התחזקו באמונת אומן שהנה הוא בא משיח צדקנו ומוליכנו קוממיות לארצנו, עוד כשהגולו בני ישראל לארץ בבל אמרו (תהלים כו, א) "שיר המעלות בשוב ד' את שיבת ציון היינו כחולמים", תיכף כבר היו מציינים בעיניהם כחלום כיצד יראו הימים שלאחר הישועה, "אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים".

כן יעזרו השי"ת על דבר כבוד שמו יתברך וישיענו ויגאלנו במהרה קוממיות לארצנו, ותחזינה עינינו בשוברן לציון ברחמים ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות, וכפי שכבר התנבא הנביא ישעיה (פרק נד) שנים הרבה לפני החורבן, "ברגע קטן עזבתוך וברחמים גדולים אקבצך, בשצף קצף הסתרתי פני רגע ומך ובחסד עולם ריחמתוך אמר גואלך ה'".

תיקון הצות

א. תניא רבי אליעזר אומר שלש משמרות היו הלילה, ועל כל משמר ומשמר יושב הקב"ה ושואג כארי, שנאמר ה' ממרום ישאג וממעון קדשו וגו', שאוג ישאג על נוהו, ואיתמר נמי אמר רב שמואל בר מרתא משמיה דרב שלש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר הקב"ה אומר או לבני שבענותיהם החרבתי את ביתי ושפרתי את היכלי הגלילתי לבין אומות העולם (ברכות ג).

ב. וראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג 'באותה שעה', ולשפוף תחנונים על חורבן בית המקדש, כמו שנאמר קומי רוני בלילה לראש האשמורות (ראש סי טו).

ג. המשכים להתחנן לפני בוראו, יכוין לשעות שמשנתנות המשמרות, שהן בשליש הלילה, ולסוף שני שלישי הלילה, ולסוף הלילה, שהתפילה שיתפלל באותן השעות על החורבן ועל הגלות, רצויה (ש"ע סי א טו).

ד. המקובלים האריכו מאוד בגודל מעלת קימת הצות כי רבה היא וכבר נדפס בסידורים סדר ההנהגה ע"פ כתיב האר"י ז"ל, והעת להתאונן על החורבן נכון יותר שיהיה קודם הצות מעט, ומתצות ואילך יעסוק בתורה, ואחר התיקון שיעור משניות קודם לכל דבר, ואם זכה לחכמת האמת עת ההיא מסוגלת מאוד (מ"ב סק"ט).

ה. ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש, אבל התורה והתפילה יהיה בשמחה (ס"ג מ"ב סק"ט).

ו. ועל פי זהוהו המקובלים הוא חיוב, ואין מקום לחלק בין ת"ח לשאר העם (טיב ההלכה).

ז. ומהראוי לצייץ דברי השע"ת (סי' תקפ"א סק"א) שהביא בשם הברכ"י, דמי שקם בעת שהציבור אומרים סליחות, והיה צריך לבטל תקון הצות, טוב שיאמר תקון הצות כסדר האריז"ל, שהוא עיקר גדול יותר מהסליחות עכ"ד, והובא דבריו להלכה גם בספר בא"ח ובכה"ח, ועיין בספר שו"ת שלמת חיים (למן הגרי"ח זונפלד צ"ח) שנשאל למה אין המנהג כן, וז"ל, ענין הצות הוא מכלל הדברים שאין להם שיעור, אם ירצה לצאת בזה, יאמר מזמור על נהרות בבל, ועוד מזמור לאסף, וכי לא נמצא בהסליחות הרבה התעוררות על גלות השכינה והצדיקים, ובלבד שיכוין לבו לשמים, לא יחסר לו שום דבר עכ"ל (סו).

ח. ומלפנים היו הרבה שעסקו בעבודה זו, לאוקמי שכינתה מעפרא, ולומר תקון הצות, והיום מחמת חולשת הדורות כמעט שנשכח עבודה זו, ועל זה צועק השכינה הקדושה (פי"ט של האלשיך י"ג) בבית ישראל ראיתי שערויה, אין איש שם על לב, שלמה אהיה כעוטיה, כקרי נטוי, כגדר הדחוויה וכו', ולכן בודאי כל דורש ומבקש ה' צריך עכ"פ מדי פעם לומר תקון הצות, וכן אנשים שהם בין כך ערים בשעת הצות, או שקמים באמצע הלילה בגלל איזה סיבה, [מן שהולכים בוכים וכד'] דיש להם לומר תקון הצות, או עכ"פ קאפיט"ל על נהרות בבל, וכמו שהבאנו לעיל מדברי הגרי"ח זונפלד, שתקון הצות אין לו שיעור, ובאמירת קאפיט"ל אחד, הרי כבר משתתף בצער השכינה כ"י (סו).

ט. חבורה שנתחברו יחד לומר תיקון הצות בציבור, אין למנעם, ואדרבה ברוב עם הדרת מלך. וטוב יותר שיאמרו את התיקון בבה"כ משיאמרוהו בחדר הסמוך לו, דבהכ"נ קדיש טפי, וגם שיהיו מעשרה הראשונים בבית הכנסת (מ"ב סק"ט).

י. הניעורים בלילה צריכים ביחוד להזהר מאוד מאוד משיחת חולין (מ"ב סק"ט).

יא. אח"כ יאמר, אני מאמין באמונה שלימה בנחמת ציון, אלוקינו ברחמינו ינחמנו ויחדש עלינו מלכותו מהרה (ברכי סיח).

יב. כתב השל"ה, בכל סעודה יאמר על נהרות בבל, ובשבת וכן בימים שאין אומרים בהם תחנון, יאמר שיר המעלות בשבש"ג וגו', והעיקר שידע מה קאמר, כי אחר כונת הלב הן הדברים (מ"ב סק"א).

יג. ולא אמנע מלהביא מאמר אליהו הנביא זכור לטוב (תנא דבי אליהו פ"ח, ו"ל, אמרו כל חכם מישראל שיש בו דבר תורה לאמיתו, ומתאנח על כבודו של הקב"ה, ועל כבודן של ישראל שנתמעט, כל ימיו, ומתאוה ומצד לכבוד ירושלים ולכבוד בית המקדש, ולישועה שתצמח בקרוב ולכנוס הגלויות, וזכה לרוח הקדש בדבריו, והובא דבריו במסילת ישרים (פ"ט ע"ש, וע"ע בשינוי לשון קצת, בספר אורחות צדיקים (ש"ע הדאגט), והדברים נוראים למתבונן בהם (טיב ההלכה).

פירשו בספ"ק ענין "שבת - נחמו", שהשבת קודש בעצמה נחמו היא לישראל. כדמסיים בה בברכת רצה: "שלא תהא צרה ביום מנוחתנו כו', כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות". וכמו שרמזו במ"ש הפוסקים (א"ח סי' רפ"א) בניחום אבלים בשבת קודש, שצריך לומר: "שבת היא מלנחם ונחמה קרובה לבוא", כלומר, שמכוח שבתא קדישא קרובה נחמתנו לבוא.

והיינו טעמא, לפי שביום השבת אין הגלות שולט בישראל, וכל החיצונים מתרחקים ביומא דשבתא, כולוהו ערקין ואתערבין מיניה.

כמ"ש בספ"ק תפארת שלמה (פרשת דברים), וז"ל: "גודל מעלת יום השבת בזמן הגלות, כשבא יום השבת יש שמחה לפני השם יתברך ב"ה יותר מבזמן שבית המקדש היה קיים".

"משום דבשבת קודש נעשה הייחוד למעלה גם בזמן הגלות, כי הוא קביעא וקיימא. ובימי החול כביכול גם הקב"ה בגלות, על דרך (תהלים צ"א, טו) 'עמו אנכי בצרה'. אם כן כשבא יום שבת קודש יש לו להשם יתברך שמחה גדולה, שנעשה הייחוד ויוצא מהגלות. אבל בזמן שבית המקדש היה קיים, היה הייחוד נעשה גם בחול, אלא בשבת היה הייחוד גדול במעלה יותר, אם כן לא היה שמחה להשם יתברך כל כך".

"זהו פירוש הכתוב בפרשת בחוקותי (ויקרא כו, ז) 'אז תרצה הארץ את שבתותיה וגו'". - 'אז' בזמן הגלות, 'תרצה הארץ את שבתותיה', הם השבתות המה לרצון לפני הקב"ה בשמחה גדולה וכו'".

"ממ"ש (תפילות שבת) 'ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו', הגם שבני ישראל המה בצער, אבל להשם יתברך אין לו בשבת קודש שום צער כלל".

"נמצא העולה מזה ללמוד, שיהיה כל אחד ואחד מבני ישראל ביום השבת בשמחה, כי עיקר הצער של בני אדם צריך להיות על גלות השכינה, שהוא בחול עמונו בגלות. אך בשבת קודש שיש לשכינה הקדושה גם כן שמחה, ממילא אף אנו יש לנו לשמוח ביום שבת קודשך כי בזה אנו גורמים למעלה שמחה יותר להשם יתברך ב"ה אם אנו בשמחה" עכ"ל"ט.

-> <->

סיפר הרה"צ רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל, מקניזת משפיעי חסידי ברסלב, פה עיר הקודש ת"ו. על סנדלר פשוט אחד, שהתקרב אל החסידים שבעירו. ומתוך שיהיה קרוב עמהם, החל להתעלות בתורה ויראת שמים מדרגה לדרגה.

והנה נודע לו לסנדלר מפי החסידים, שבברסלב נהגו להקפיד על עריכת 'תיקון חצות', ואף הם חבריו וידידיו החסידים עורכים מדי ערב תיקון חצות, ומתאבלים על חורבן בית המקדש!

ביקש הסנדלר התמים מחבריו החסידים ללמוד את כל מנהגי עריכת 'תיקון חצות', כיצד ואיך עושים אותו, ומה בדיוק צריך לומר וכו'. והחל אף הוא לעמוד בכל לילה בחצות, הדליק את הנו, והתיישב על הארץ, שם אפר על ראשו, ואמר את התיקון בדמעות שליש ובכניית נוראות. בימי בין המצרים היה מנהג חסידי ברסלב שבאותה עיר, לערוך 'תיקון חצות' בבית הכנסת הגדול ברוב עם הדרת מלך, כמנהג הרבה קהילות שבישראל. אף הסנדלר הברסלבער החדש הצטרף לקהל בתיקון חצות, וכדרכו בקודש היה שופך את ליבו בבכיות נוראות.

גם לאחר שסיימו הקהל את סדר התיקון, וכבר קמו ועמדו איש איש ממקומו, עדיין היה אותו סנדלר יושב זמן רב על הארץ, בוכה ומבכה בכל לבו ונפש על צרתם של ישראל וגלות השכינה.

אך במשך הזמן נהפך אותו סנדלר למשל ולשחוק בעיני הילדים והצעירים, שהיו לועגים על התחברותו עם החסידים, ועל ישיבתו על הארץ במשך שעות רבות, ועל בכיו המר שאינו מסתיים...

כשראה זאת רב העיר, המרא דאתרא, ה"ה הגאון רבי מרדכי סוקולובער זצ"ל, לא נשאה חן בעיניו ההתלוצצות הזו, והישב לשוחח עם הסנדלר על כך, ולבקשו שלאחר עזיבת הקהל ימשיך את התיקון בביתו.

הוא הזמין אפוא את הסנדלר אל לשכתו, ושוחח עמו בנעימות על גודל חשיבות תיקון חצות, וגם שבחו ועודדו על השתתפותו הקבועה עם הקהל בזה.

בין הדברים שאלו הרב לסנדלר:

אמור נא לי יהודי יקר, מדוע זה הנך מרבה כל כך בבכיות בתיקון

חצות, יותר מכל שאר בני הקהילה? תשובתו של אותו סנדלר הדהימה והפליאה מאוד את הרב:

הנה אתם, פתח הסנדלר הפשוט ואמר, תלמידי חכמים מופלגים, העוסקים כל העת בתורה הקדושה ודבוקים בה בדבקות עליון, ממילא אין אתם נזקקים כל כך לבית המקדש להתחבר בשכינה, כי בתורתכם תמצאו את מנוחתכם. - לא כן אני, יהודי פשוט ביותר, עסוק כל היום במלאכת תפירה ותיקון נעליים, געגועי לבי הומים

"נַחְמו נַחְמו עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהִים"

הַפְסְרָה - יְשַׁעְיָה מ, א

וכוספים אל השכינה הקדושה, בית המקדש חסר לי עד מאוד! ועל כך בוכה אני הרבה!

תשובתו זו של הסנדלר השפיעה מאוד על נפש הרב, ומני אז החל אף הוא להצטרף לאמירת תיקון חצות. - ועל אף שלא נמנה בין חסידי ברסלב, הוא החל להתקרב אל עדת החסידים בעקבות הנהגתו של אותו יהודי סנדלר פשוט!

[מתוך שיחה לבחורי ישיבת ברסלב]

-> <->

סיפר לי כ"ק האדמו"ר מקוסו-פרשיי, שבעיר 'מונסי' שבארצות הברית.

באחד מפרבריה הרחוקים של אמריקה ישנה עיירה קטנה ושקטה, המונה כמאה וחמישים נפשות בלבד, וכולם יהודים טובים.

בשערי הכניסה אל העיירה מתנוססת לתפארה 'אנדרטה' קטנה, הנושאת את שמו של רופא אחד, שהיה מוכר ומפורסם בעיירה, ושם נכתב שאותו רופא הוא שבנה והקים את העיירה!

לאחר בירור תולדותיו של הרופא מקים ומייסד המקום התברר, שמתחילה היה חילוני גמור, ולא שמר התורה והמצוה רח"ל. - אך לימים יצא לטיול של "מסע שורשים" בארץ הקודש, ובמסגרת אותו טיול נערך להם יום של סיור ארוך בין חומותיה העתיקות של ירושלים בחורבנה, הוא ראה ולמד על חורבנה ושמותיה של עיר הקודש והמקדש. ובהגיעו אל ה'כותל המערבי' שריד בית מקדשנו, מצא שם איש יהודי נכבד, תלמיד חכם ובר אוריין, היושב על קרקע הארץ באחת הפינות, ובוכה ומבכה שעה ארוכה מאין הפוגות. הוא המתין שסיים האיש את תפילתו, ולאחר מכן ניגש ושאלו בעדינות אודות בכיותיו ודמעותיו שבתפילה.

כשראה היהודי, שהיה מקניזת העיר שבירושלים, את מידת רצינותו של אותו רופא, ושנפשו ששקה וכמה לדעת את קונו. נטלו הצידי והסביר לו בנועם את גדלותם העצומה של ישראל בעת היות הבית על מכונו, שמשם יצאה הוראה ודעת ושפע עצום לכל ישראל. והנה כיום נפלנו אחורנית מכל אותם דרגות. "ויבלעו לגינות, ויירשוה עובדי זרים, ויטילו את עמך ישראל לחרב, ויהרגו בזדון חסידי עליון וכו'". - ועל כך בוכים אנו ומצטערים בצערם של ישראל וצער השכינה הקדושה, המתגוללת בעפר קרנה!

הדברים הללו והמראות שראה בחורבנה של ירושלים חוללו מהפכה גדולה בלבבו של אותו רופא, הוא שב בתשובה שלמה, ונעשה איש ישראל כשר וישר, המקפיד על קלה כבחמורה.

כשחזר לעירו ולמדינתו בארצות הברית, החל לדבר על לב ידידיו וחבריו בענייני יהדות, והשפיע מאוד על תהלוכות יהודי המקום, שיחזרו לצור מחצבתם ויתקברו אל אביהם שבשמים.

וברבות הימים עלה קרנו ונתעלה בעושר רב, ורכש בסכומי עתק את כל השטח הענק של אותה עיירה שבאמריקה, והקים בה עיירה שלמה של יהודים בעלי תשובה, שבחרו לגור בשלווה באותה עיירה פסטורלית ביחד עם חבריהם היהודים, וקידשו שם שמים להפליא! למדנו עד היכן מגעת השפעת הקדושה, שבתוצאה תפילה אחת כהלכתה כנותל, חזרה עיירה שלמה בתשובה שלמה!

[פתיחה - קובץ 0018]

-> <->

מורנו ורבינו מחו" הגה"צ רבי זונדל קרוזר זצוק"ל, בעל "אור החמה", היה חש מאוד את ציון וירושלים. ופעמים רבות בעת שהגיע בתפילה לברכת "וירושלים עירך ברחמים תשוב", או בשאר מקומות בתפילה כיצא באלו, היה פורץ בכייה בדמעות שלישי!

כך היתה דבקותם של צדיקי ירושלים של מעלה, שבכל עת נתון בליבם דבקות השכינה הקדושה, וההשתתפות

הפנך כעבוד ד' <|

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

'נותן לחם לכל בשד'

כשהשוויגער (חמותי) מפנקת זה עד הסוף! היא הכינה לנו כלומר לחתנים ולכלות, ארוחת צהריים משובחת ומפנקת, אני אספתי את הארוחות הארוחות ולקחתי אותן איתי לצורך פיזור בין החתנים והכלות.

את אחת מהארוחות שלחתי עם גיסי להעביר לגיס אחר, הוא תפס טרמפ עד ליעד ואת הארוחה שאירי ברכב של נותן הטרמפ.

הוא התקשר אלי בחוסר נעימות וסיפר לי את התקלה שאירע בהשאירו את הארוחה ברכב, את הנהג הוא לא מכיר כך שאין לו מושג כיצד לאתרנו...

גיסי הציע שאת הארוחה שהוא קיבל הוא ישלח לגיס שלא קיבל. הרגעתי אותו ואמרתי לו שאני שולח להם מארז ארוחה נוסף, וסיפרתי לו את ההשגחה העליונה שבדיוק קבלתי טלפון מהשוויגער שגיס אחר לא היה בבית מכיוון שנסעו לרגל שמחה כך שיש לי ארוחה משפחתית מיותרת ושמתנו כולנו על ההשגחה המופלאה.

כעבור שבוע ראיתי במקומן פירסום שמבקש ממי ששכח שקית עם ארוחה בטרמפ שיצור קשר.

התקשרתי והתברר שמדובר באותה ארוחה, בקשתי שיורקו את הכל לפח שהרי הכל כבר מקולקל...

כעבור דקה מתקשר אלי שוב נותן הטרמפ וביקש לשתף אותי בסיפור השגחה, וכך סיפר: "חבר שיושב בבידוד התקשר אלי ואמר שהוא מורעב ואין לו מה לאכול כיוון שבאותו יום לא דאגו להם לשום ארוחה..."

עשיתי חשבון והאוכל שייך לאדם חרדי ונראה ירא שמים ואין לי כל דרך לאתר את אותו יהודי, כך שהאוכל יירק לאשפה, אז שלחתי לו את כל הארוחה הדישונה, הוא כל כך שמח עם הארוחה הוא ובני ביתו עד כדי כך היה להם טעים שהם בקשו לדעת איך משיגים כזה אוכל משובח!!!!

שמחתי מאוד לשמוע ולראות שמשמים דאגו לאוכל של חמותי שהיא אישה צדקנית שלא ילך לאיבוד יהודים אחרים יהנו מטוב ליבה.

בעל המעשה:ח.ה.

הפענוץ לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

[הספד על מורנו הגאון זצ"ל, היכל שבתי תשע"ו]

-> <-

בעת פגישתם המפורסמת בארץ הקודש של כ"ק האדמו"ר רבי אהרן מבעלז צדוק"ל, עם כ"ק האדמו"ר הזקן מגור, בעל 'אמרי אמת' צדוק"ל, אחר שזכה הצדיק מבעלז להינצל בנסים עצומים מתוככי גיא ההריגה מגיוס בונוניע ובדפוסת כידוע. ועלה בגפו מן השואה האיומה שכילתה את רבבות רבבותיהם של החסידים ובני המשפחה של שני הצדיקים הגדולים. ישבו מתחילה שניהם זה מול זה, ובעבר כמחצית השעה לא פצו את פיהם, ולא דיברו כלום. רק ישבו והביטו באהבה עצומה זה על זה, ועיניהם הקדושות נוטפות דמעות כמים. לפתע נענה הרבי מגור ואמר, הנה בעת פגישתם של יוסף הצדיק עם בנימין אחיו, אחר כל שנות הגלות והסבל הנורא של 'רוגזו של יוסף', נאמר (בראשית מה, יז) "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויברך, ובנימין בכה על צוואריו". ופירש רש"י הקדוש: "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויברך - על שני מקדשות שעתידות להיות בחלקו של בנימין, וסופו ליחרב. 'ובנימין בכה על צוואריו' - על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו ליחרב" ע"כ. לכאורה, שאל הרבי, מדוע בכה כל אחד רק על חורבנו של השני? הרי שניהם עתידים להיחרב, הן מקדש חלקו של בנימין והן משכן חלקו של יוסף, ולמה לא יבכו כל אחד גם על חלקו שלו העתיד להיחרב בעת החורבן?

ברם, הוא מותיב לה והוא מפרק לה, כל עת שלא נפגשו שני הצדיקים הללו יחדיו, וראו כל אחד את חורבנו הפרטי שלו, היו מצדיקים עליהם את הדין, ומקבלים גזירתו יתברך עליהם באהבה. אבל כשנפגשו יחדיו, והסתכלו זה בחורבנו של זה, על החורבן של השני כן צריך לבכות! ובכן במאמר נוקב זה התכוון האמרי אמת להסביר טעם שהיו בוכים דוקא עתה כעת, למה בכו ועל מה בכו. שלאחר שזכו שניהם להינצל בנסים מגיא צלמות, הרי כל אותן שנים שעשו במלחמה ובצרות קבלו עליהם דין שמים באהבה - אבל עתה בפגישתם יחדיו, והסתכלו כל אחד בחורבן הנורא של חצר חבירו, ששניהם היו מנהיגי עדה בפולין של מעלה, ותחת צל קדשם היו חוסים אלפים ורבבות של חסידים קדושים, שכולם עלו על המוקד וקידשו שם שמים. היו בוכים ומבכים זה על חורבנו של זה.

בסיום אותה פגישה נדברו הצדיקים יחדיו, שיש לאסוף את כל השברים, להתנער מעפר הצער והבכי, ולהתחיל לקומם מחדש הריסות מזבח ה'. - ואכן זכו שניהם להקים את חצרותיהם מחדש, לשם ולתפארת בית ישראל!

[כללי' - קובץ 2-130713]

-> <-

סיפר לי יהודי יקר, שמוצאו מאחת הקהילות החרדיות שבארץ גרמניה, שבבית הכנסת שלהם נהגו משבת נחמו ואילך, בכל ליל שבת, שהיה החון אומר את הקדיש שלפני שמונה עשרה של ערבית בניגון הקדיש של ראש השנה! כדי להזכיר ולעורר את העם לקראת יום הדין הקרב ובא!

על דרך שפירשו המקובלים בסוד מאמר הגמרא (ברכות סא): "אחורי ארי, ולא אחורי אשה". - מזלו של חודש 'אב' הלא הוא 'אריה', ומזלו של חודש 'אלול' הלא הוא 'בתולה'. והיינו "אחורי ארי", הוא חודש אב, שיש להקדים בו ולעשות תשובה, ולא להמתין "אחורי אשה", שהוא חודש אלול... והלא על כך זועק בעדנו זה החודש "אב", ראשי תיבות: "אלול באו" [שיחה לבחורי ישיבת מיר ובריסק - ר"ח אלול תש"ס]

• לעילוי נשמת •
האשה הצדקנית
מרת רבקה אברהם ע"ה
בת הרד"ג ר' פנחס פרידמן זצ"ל
• גלביע י"א מנחם אב תשע"ט •
ת.נ.צ.ב.ה.

טיב המועדים ציפיה לגאולה

נפשו נאלץ להישאר על עמודי בפינה צדדית כאלם, כשכולו מכוסה וסוכלם האיש הפי. כיון לו אור עוז בנפשו, והחליט לגשת אל המלך בכבוד וכעצמו - שהיה יושב בפנים מאירות וצהולות כראש המסכה - ולהביע בפניו את צער, ולהתלות על כך שחמתו נאמנתו כמליו תפקידו אינו מצא כעת שום מקום שיבה, ובשל כך נאלץ להישאר מודע לטוב פני הסועדים הריבים, המסללים סביבם כבשר דומים ומל שאר מעדני מלכים... אולם עד שלא הספיק לפלם את הדם כאלם הענק אל כיסת הכבוד, וכשרם הגיע אל שולחו המלך, קרה לפתע מקרה נורא ואיום כאשר בן המלך - החתן המהולל נפל לפתע מתעלה על הארץ, ואיבד את הכתה החלל, פניו חוזרו ומראהו רע מאד! נראה שמכל חתרנותו החכמת המרוכזת חס בעד, עת סדרה ותעוקו אנשי החצלה שחשבו אל חזירה כסוף עין, והחזיקו חסבל אל בית הרפואה.

בבת אותה חשיפה כל השמחה והנחמה לחזנה הדאנה רכה, המסכה הגדולה נקטעה ונערה באיבה, כל המסכים היו המוסים ומבולאים, והמלך עצמו חוצא הישר מן האולם, ורוח נשברה בקרב, ונמטר כחדי חרדיו כרוז צער וחרדה, עינו לאו דמעות רבות ולא מצא מנוח לנפשו, הוא ציווה לעבדיו והצפאים לעשות הכל כדי להציל את בנו נסך הכתר, תקוות כל המלוכה.

כראת סודעת - שהיה כרום אל המלך לבקש מבקשו - את אשר קרה והחרוץ לעבד עינו, שכן לגמרי מכל בעייתו, שבעצם עדיין לא סודר לו מקום כאלם... הוא היה נתון מל כולו לחתרנות האחרונה, וראשו ומחשבותו נתונים רק בענין צער המלך והמלכה הנאתכים הנעמיים. - כל חוסר הדין, שלא עלה על דעתו לגשת כזו אל ארסון המלוכה, ולבקש להיפגש עם המלך אודות המקום שלא סודר לו כאלם הסועדה... כי פני עילה עשה עניינים שאלם בפני המלך, הלא אך למבלות חששות יחשוב רעיון שכזה...

כיצא כדם - סיים רבי מיכל את משלו - הוא כענין דגן, כל הבקשות והחזונונים אודות עניני הפרנסה והסעודה שייכים ונאים מל עוד המלך יושב במסכתו כרוז פאר וחדר, אבל את שכן המלך - הלא הוא מלל ישראל - נפל מיום דרעו ויצא לגלות, והמלך מלכי המלכים יתברך אף הוא גלה עימו (מגילה כט), ושרדו בצער וכאב נורא שוב אינו מן הראוי מלל להשריח מלפני מעלה כענייני פרנסה וכדומה, אשר צעדים אינו מניע מל לצער השכינה הגדול והנורא - וזו אישה הסיכה לכך שאיני עושה ומסריח לצורך פרנסת...

(טיב התשובה)

מעשה נורא מסופר על רום שוב מדרגת הדחף רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זיע"א בציפיותו לגאולה והשתתפותו בצער השכינה.

כידוע היה הדחף רבי מיכל עני ואביון גדול, וכדרך הדינים צדיקים היה שרדו ושרדו כמסור חלול משועת, כדי להשתתף בצער השכינה. כבידע שרעה חרפת רעב מסע, ולא היה כדאי הרבנית כמה לחשיב נפש עוללה הדינים השואלים ללחם, ואילו רבי מיכל עצמו יושב היה בבית המדרש ועסק בעבודת קונו סדרה ובתפלה.

פעם הגיע יהודי אסיד ונגיד לפקד את ביתו של הדבי רבי מיכל, וכשראה את המצוקה הגדולה השוררת בביתו, לא עצר ברוחו ממלל צער הרבנית וצאצאיה הדינים, והודיע צערו ותיקם לבית המדרש. כהניש שמה מצא את רבי מיכל שקוע בחלמיו ועסק כל סלל בעבודת כבוד, ניש אליו האיש כהנבעה והתחיל על נשאלו להפסיק מסודות, אך הדבי מציק לו מאד! 'היבדע זה יושב מר בבית המדרש בשעה שכביתו שורד חרפת רעב, ואני עושה סמיחה למענמו? וכי כך היא שורת הדין? הלא מודעת לפעם אשוח ובניו, אכר לו רבי מיכל, ראה אני שאיני משיג את פשר התנהגותו, אאלץ להסביר לך אפוא עם סיפור יפה, שכזה תבין הענין לאשורו.

מלך נבדד ומפוסד ערך פעם משעה גדול, לרגל שמחת מלולות בני יקדו, וזה היה בן יחיד שנולד לאחד שנים רבות של ציפיה, והשמחה הגדולה בבית המלך והמלכה הייתה לאין ערוך. כהגיע עת חרדים, ומשוב לב המלך, ציווה לכל שרדו ועבדיו לחסין אל המשעה הגדול את כל בני מדינת העתונים חרות מרות וחסות, ולדאוג לכל צרכיהם, הוא פתח בפניהם את אוצרותיו הדינים, כדי שיוכלו להכין מכל טוב כמאכל ומשעה ומשנת יקרות לחוב.

בני המדינה אשר שמעו את הכשרה הסרינה מבית המלך, כאו כהמנונים כרוז גילה וצהלה, כי היו אוהבים מאוד למלך, שהיה חסיד עושה עימם טובות והדינים לרוב. ולעת כזו כאשר המלך בכבודו וכעצמו מטינים להשתתף בשמחתו, הגיעו כלם כסבי פנים יפות, ועד מדרה התמלא היכל והאפייון ספה לפה, מל המסכות נתפסו, וזוה האולם מלא עד אפס מקומו!

איש אחד היה בן זקוק, שהיה אודאי מטעם המלך על אחד התפקידים החשובים בשמחה, הוא התמסר כל סלל למליו תפקידו כשאלמו, וכשהחזילה הסעודה חישט מקום שיבה לעצמו לא הצליח להשיג מקום מושב מטינים, ככל מקום שביקש להתיישב רחוקו כחזאנו אז או אדרתו למרבה עונמת

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לזכרה והצלחה או ליאריצייט

לע"נ ר' ישראל נתן נטע ב"ר דוד צבי הכהן ז"ל חזן ב"ר משה ז"ל	לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה	לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מרדכי הי"ו	לע"נ ר' יחזקאל ב"ר צבי ז"ל ולרפואה שלמה ולהצלחת לאה בת איילת תחיל נתרם ע"י בנם יחיאל יהושע הי"ו	לע"נ האשה מרים בת ר' דוד	לע"נ שמחה בת רחל יחזקאל בן עמומה	לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול	לע"נ ר' אהבה בת ר' יוסף ראובן יוחנן הכהן ז"ל נדבת בנה יקותיאל מנחם •	לע"נ Access Credit צ'יינג' סל' 02-6516090	גל.י.פ.ו.

shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109 טל: רח' ישעיהו 7 ירושלים | רח' ע"י קהילת שבתי בבית ד' | הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניניים יקבלו את העלון בפניל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173